

Oglas: pripisana itd.
tijela i računaju se na temelju
vjernog cjenika ili po dogovoru.

Novi za prečrpuju, oglase itd.
djelje se nadutnicom ili poloz-
nicom pošte. Štednica u Betu
na administraciju lista u Pulu.

Kod naruke valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbližu
poštu predhodnicu.

Tko list na vrieme ne primi,
neka to javi odpravniku u
otvorenem - pismu, za koji se
ne plaća poštarnica, ako se izvana
napiše »Reklamacija».

Cekovnog računa br. 847.845.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom ruštu male stvari, u neslogu sve dolgovari“. Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stepe Gjivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Pozor!

Jošte samo ovaj broj N. Sloga primiti će oni predplatnici, kojima smo najprije priložili zelene listice sa izkazom zaostale predplate i koji istu jošte ne-podmire. Tako ćemo dosledno ustavlјati pošiljanje lista i ostalima, koji nebi medjutim podmirili zaostali dug na predplati.

- Uprava „N. Sloga“.

ili lažno obavlja, ove po prilici reći:

„C. kr. kot. glavarstvo!“

Mi podpisani svjedočimo, da se u našem mjestu govoriti hrvatski (odnosno slovenski, gdje slovenski) u svih kućah — ili — „u svih kućah, osim sliedećih“ (ovdje neka se navede imena kućnih gospodara, gdje se možda talijanski govoriti — ili — „u velikoj većini kuća“.

Gori, gdje su piknje (. . .), neka se napiše ime mjesta. I na dnu neka se napiše ime mjesta i dan i mjesec i godinu.

To neka barem dvojica svjestnih naših muževa svojimi imeni podpišu, i odnesu ili preporučeno pošalju na svoje c. kr. kotarsko glavarstvo ili kapitanat.

Prepis toga neka se pošalje našemu uredničtvu znanja i ravnjanja radi.

Zašto nazaduje hrvatstvo u Istri?

Već dugo vremena pratim ja, a i moji sumišljenici, sa velikim negodovanjem polemiku, koju se u sav mal razmehala med cestim i necestim pravašima u Zagrebu, ali da će stanovite novine i gubitak mandata u V. kuriji i seoskih občina zapadne Istre upotrebiti za svoju reklamu, tomu se ipak nišam nadao.

„Hrvatsko Pravo“ naime od 14. t. m. imo dugi uvodni članak pod gornjim naslovom, kojim svaljuje svu krivnju nazadovanju hrvatsva u Istri pri zadnjim izborima, na nekakvu izdaju u stranci prava, odnosno na učešće u domovinstva u Istru. — Ajde s Bogom! Neobičajem pisati u novine, al tvrdnja, učenjena na posve krivnim premisama, turili i meni pere u ruke, da dvije u kratko kažem.

Prvi, glavni, a i jedini dokaz iz kojeg „Pravo“ izvadja svoje zaključke, radi česa smo tobož dva mandata u Istri izgubili, leži u trvenju i mržnji izmed istarskih svećenika i slovenskih učitelja, odnosno klerikata i liberala, citirajući „Našu Slogu“, koja da je imala o tar uvodni članak proti učitelju i zlotoru, koji se doklatio u Istri iz bratske zemlje, koja nam je već do sada dala četu odmetnika i izdajenja, te uskočiv u talijanski tabor, sad sije razdor u „Učiteljskom Tovarišu“ med učiteljima i svećenstvom. I „Pravo“ bez popitati

se o stvari, što mu je bila dužnost, odtud izvadja, da „Sloga“ pod cetom odmetnika i izdajenca misli slovenske učitelje!

Ja pak u ovom zakutku, i svi oni, s kojima sam govorio, kad je doljničanak u „N. Slogi“ proti učitelju zlotoru izšao, bili smo mučenja, a i danas smo, da učitelj zlotor je čovo iz Dalmacije i da četa odmetnika i izdajenca jesu nekoji njegovi domorodci, koji se zbilja nalaze u Istri u službi naših narodnih dušmanova, kao Krsčić i Čopan i na, a nipošto slovenski učitelji, te molim ovim i „N. Slogu“, da to razjasni.

Koliko ja znadem u Istri se koliki hrvatski, toli slovenski učitelji sa svećenstvom podpuno slažu, osim možda kojeg izroda.

Nek si „Pravo“ izbjige iz glave, da u Istri imade klerikala i liberala, što bi na sramotu hotio unesti „Učitelj Tovariš“, koji je radi tega već dosta puta bio upozoren od samih istarskih učitelja. U Istri su potrebiti samo dobri Hrvati i Slovenci, što je jedina prava i spaso-nosna politika, koje se istarski pravci i drže, pak svaki onaj, koji radi, da stvari med njima razne stranke njihov je zlotor, odnosno u službi je njihovih narodnih protivnika. Još nam nefali drugo nego, da se strančarstvo unese i u Istru, onda je ona u narodnom pogledu pogotovo propala. Zaklinjem stoga sve hrvatsko i slovensko novinstvo, ako čete i zeru ljubavi do istarskog patnika, da ako ga već nežele podpmagali u borbi, da mu barem neškote ejekpajuće ga u stranke ili nastojeć takove stvoriti sano da svomu samoljubljiju udovolje.

Nama su sve Hrvatske i Slovenske novine bez razlike stranaka dobro došle, u koliko nas u našoj borbi podpomažu, samo nek nas Bog oslobođi, da njihovo trvjenje predje i u Istru, već bi naša vraća želja bila, da se braća koli u Hrvatskoj, toli u Kranjskoj i Goričkoj lepo slože, pak da one užaludne novice, koje potroše za tiskanje i papir njihovih medju-sobnih napadaja (a toga bi kroz godinu izasla lepa svota) posluju u Istru za probudjenje hrvatske i slovenske svesti. Ovo budi bez zamjere rečeno i kamo sreće da se ova želja oživotvori!

Druzi su dakle uzroci, zbog kojih smo u Istri izgubili V. kuriju i vanjske občine zapadne Istre nego li ih „Pravo“ navadja. To je u prvom redu kriv nesretni sistem pak nezakonitosti, zastrašivanja, siromaštvo, zaduženost, podkupljivost, neukost, obziv, militavost, ali uza sve to hrvatsvo u Istri nenažaduje. Obsjena je „Hrv. Prava“, da bi danas imala Istra tri zastupnika kad nebi bilo izdaje u stranci prava i da će ili jedva onda imati kad propadnu domovinaši. Istra bi imala i hoće

Izlaži svakog utorka i petka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, neupotpisani netiskaju, u nefrankirani neprimaju.

Predplata se postarom stoži:
12 K u obče, 6 K za seljake, na godinu
ili K 6 —, odr. 3 — na
pol godine.

Izvan carevine više počinjaju.

Pojedini broj stoji 10 lt. koli u
Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Julia br. 5 te prima stranke
četim nedjelje i svakih svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

Zakutnjača.

(Ovaj sastavak stigao nam je iz po-krajine od prijatelja našega lista, te ga priobjećujemo pošto se skoro na dliku sljže s našim mišenjem o nesrećnom prepisu u hrvatskih listovih obzirom na poslednje izvore u carevinsko vijeće.

Da se uderžimo strogo načela: ne-mješati se u žalostne prepire hrvatskih i slovenskih listova — koje prepire smatramo pravom nesrećom za naš narod — bili bismo odmah kazali svoju, što je na stvari. Mi smo doduše u nizu članaka razložili na ovom mjestu, zašto smo propali kod netom obavljenih izbora za državni sabor dokazav, da slavi izbornu pobjedu vladajuću sistem u Primorju, nipošto sami Talijani i da si mogu pristati nekoj talijanski zastupnici naslov c. kr. zastupnika, ali nekoj naši zagrebački drugovi traže izuzeće toj pobjedi i tamo, gdje je u istinu neima.

Polemika između zagrebačkih listova nastala je na temenju našeg članka: „Učitelj — zlotor“ priječenog u br. 82. našeg lista, koji članak bije se posve krovno slavčen.

Ovaj članak bijaše naperen proti izrodu — učitelju, rodnom iz Dalmacije, koji je poznat u Istri kano krv grož i koji je danas desna ruka odpadnika Krsčića. Taj učitelj horio se pred desetak godina odusevljeno u naših redovih, nu pošto je uvidio, da se bolje prolazi u talijanskom taboru, pljujuo je na svoju prošlost i stupio medju dušmanane svoga i našega naroda. On je livala Bogu jedini nećelj, koji se je svomu narodu i svojoj prošlosti iznevjerio.

U našem članku neima nigdje spo-mena o čeli slovenskih učitelja, odmetnika i izdajenca, već o čeli Krsčićevih suzemljaka, koji su u službi naših na-rodnih dušmanova.

Iz našeg članka morao je svatko ne-pristran zaključiti, da vlada Bogu bivala između narodnog svećenstva i učiteljstva bas uzorna sloga i da bi tu slogu hotio pomutiti učitelj — zlotor putem slo-venskog strukovnog lista „Učiteljski Tovariš“.

U hrvatsko-slovenskih redovih u obče, napose kako medju pravci našega naroda u Istri vlada i danas iskrena ljubav i bratska sloga i nedao Bog stree onomu, koji bi ta slogu na propast Hrvata i Slo-venaca Istru poremetio! Opazka pise članka: „Učitelj — zlotor“.

Englezka kraljica Viktorija.

Dne 22. t. m. preminula je u Osborni na otoku Wightu sieda englezka kraljica i carica Indije Viktorija u visokoj starosti od dovršenih 80 godina. Njezina smrt nije mogla nikoga iznenaditi,

ali je za to težko učivila engleski narod, koji je svoju Viktoriju štovao i ljubio kada se štuje i ljubi najbolju majku.

Prve vesti o bolesti kraljice Viktorije iznenadile su iste gradjane Londona i sav engleski narod.

U dvorskih se je krugovi dašto, već dugo znalo, da je vanredno zlo sa kraljevinom zdravljenje. Dogodaji u južnoj Africi, smrt u obitelji, bolest kćeri njezine njemačke carice-udove Viktorije duboko su protresli siedu vladaricu. Kad se je ona prije nekoliko tjedana preselila iz Windsora u Osborne, opažala se je kod nje znalna slabina, ali se nisu pokazivali karakteristični znaci mikave bolesti. Nije se ništa u javnosti ni priohćivalo o njezinu stanju. Prije nekoliko dana pojavile su se poslike luke prehlade reumatične boli. Premda je potonjih doskora nestalo, ipak se je kraljica osjećala sve slabijom i nemoćnijom, spavala je nemirno a jela malo. Medutim se je mislilo, da će se ona oporaviti i da će vedu kao u prošlu nevjelju moći da odputuje u Cimitz. Ali u petak počele su joj sile tako naglo padati, da se je moralo bulletino o njezinu bolesti izdavati.

Još u sredu poslike podne mogla je kraljica da se po običaju izveže u pirovou nasade svoga dvorca, ali se nije duže vozila od jednoga sata. Po savjetu liečnika legla je ona u krevet. Tjelesni liečnici Powell, Reid i Laking ne-prestano pazio na tečaj kraljevine bolesti.

U nedjelju vladala je u Londonu velika uzbudjenost. Narod se je upravo trgao za posebnimi izdanji nedjeljnih listova sa najnovijim bulletinom iz Osborne-a. Okolo Mansion House, Buckingham Palace i Marlborough House sabrato se je silno množstvo sveta i čekalo na daljnje vesti iz Osborne-a, ali te su bile tek mrsave. U svih crkvama londonskih obavljene su u nedjelju molitve za ozdravljenje težko bolestne kraljice.

U noći od nedjelje na pondjeljak bilo je kraljici, da se dva puta udusi, poslike česa je više sati zapala u duboku nesvesticu. U pondjeljak u jutro bila je, doduše pri svetišti, ali je bila tako nemoćna, da se je uznemirila njezinu okolinu. Visoka je bolestinja po tom tvrdu usnu, te je zavladala bojazn, da se neće više ni probuditi. Osa je mirno usnula 22. t. m. popodne.

DOPISI.

Lošinj, dne 20. siječnja. (Popis pučanstva u Čunskom.) Ovih dana obavlja se popis pučanstva u našim pod-olčinama Unije i Čunski. Kako se u tom postupku na Uniji, nije nam poznato, ali u Čunskom dogadjaju se upravo stratiote. Neposteno geslo „osar tulut“ provadja se tuj bez ikakva obzira i straha u podpunom smislu. Naša slavna občina poslala je tame nekog Silvia Katarinića (pardon, Catarinich), izsluženog kapetana, a od nekog vremena občinskog pisara. Jedva je isti gospodin došao u Čunski, počeo je ljudi na sve moguće načine strasti i osvjeđečavati, kako je načelno, da se svi moraju izjaviti, da govorite talijanski. Kad mu je na to jedna žena odgovorila, da svi u Čunskom govore hrvatski, on joj odvrati: „Ako rečete, da govorite hrvatski, to će bit vaša rovin“. Zidarskomu majstoru Martinu Karčiću, koji je izjavio, da govoriti hrvatski, rekao je: „Pazite dobro, ja neću bitkri, ako nebudete imil dela, buduće izjavljate, da govorite hrvatski.“

Popis se obavlja u ančijanovo kući, u kojoj je ujedno kremna, dućan, mesarna i uređ. Tamo moraju hoćeš nećeš dolaziti. Ijudi i zene, da jedno izjave, a tolikim se drugčije napiše. Imade jih toliko, koji na upit odgovore „slavo“, a gospodin napiše „italiano“. Imade toliko žena, koje na upit odgovore ovako: „Ja deškurim ovako,

kako me čujete“, a gospodin zapise „italiano“. Nekih, koji izjave, da govor „slavo“ pita gospodin, za koga glasuju, kada su izbori, pa ako mi dotičnik reče, da glasuju za Istriju; on napiše naprosto „italiano“. Isto tako piše i radi sa ženama, za koga jim glasuju muževi, kada su kod kuće. Svaki, koji izjavi, da govor hrvatski, mora se više manje preprići, ako hoće, da mu se upiše, kako to on želi i zahtjeva. Jedan od naših izjavio je, da će se pritužiti kotarskoj oblasti, pa kad je to doznao dotični pisar, rekao je, da se on toga ne boji, jer da znade, kuke instrukcije mu je dao kapelan.

Što kaže na to, poglaviti gospodine Manussi? Je li u istinu obavlja dotični komisar popis pučanstva u Čunskom po receptu Vašem? Mi to za sad nevjerojemo, ali ako nepoželite u Čunski Vašeg nepristranog pouzdanička, koji bi imao praviti sve, što je sada uobičajeno, održan i slavnik skrivio, tad ćemo biti prisiljeni, da sve vjerujemo. Pokažite već jednom, da Vas ne vežu nikakvi obziri pravu omis, koji nad jednim pukom toli samosilno i stobodno vedre i oblače.

Iz Poreča, 24. januara 1901. (Adicionalni porečki biskupski p. i. p.) Pod pokojnim biskupi Petcani, Dobrila, Glavina i Zorn su dobivale crkve i svećenike od leta do leta direktorijske ili ženitizme, stampane na običnoj karti za 1 forint i ova također za trikratnoga vikarijatu Siliceva. A kad je došao sadašnji biskup podražio je na brzo sve za 20. m. i za nekoje godine po 1 for. 30 m., a ponovo će doći na 3 kruna. Istina, da je papir malo bolji, ali vez je tako slab, da se u 10 dana sve razpadne. Taj mali adicionalni moraju platiti crkve i svećenike. — Sada o drugom adicionalnu većem i nepravednjem.

Svi biskupi od Petcania do sadašnjega, kad su ihli po vizitacijah, uzeli su, ukoliko imali svoje kočje i konja, gdje god su mogli i platili iz svoga ūpa. Žaljivo, tomu nije sada tako. Kada ide biskup na vizitaciju, tu moraju skrbiti crkve za kočiju, koja stane obično 10 K, a 4 K voz za prtljagu, i to ide od plovjanja do plovjanje, ake i jest nekoje blizu. Je li to pravedne, da moraju siromašne crkve nositi taj trošak, kojega bi biskup sam lako platio iz svoga velikoga dohotka? I to mu je protivna većina svećenika! — O trećem adicionalu drugi put. Pre Jure.

Franina i Jurina.

Fr. Tako neće još za sadu ostati za potestu Stocarić?

Jur. Ne, zač da mu se j' zbersilo.

Fr. Tako su ili već i va Trste spostali?

Jur. Labko.

Fr. Tako će te sadu?

Jur. Čekat tri leta.

Fr. I onput z dugem nosom ostati.

Jur. To nju nefali.

Razne vesti.

Političke:

AustroUgarska. Carskim pisom priobćenim u službenom listu bečke vlade sazvano je novo carevinsko vijeće za dne

31. t. m. Svi politički krugovi očekuju znatljivo povećanje vijeća, kojim će biti otvoreno carevinsko vijeće i koji bi imao sadržavati program budućeg djelovanja vijeća.

Sastav loga programa rečbi da je zaduo vlasti velikih brig; jer se nemoguće složiti svi ministri u onoj točki, koja govori o uređenju jezikovnog pitanja. Čini se, da ministri Rezek i Pientak nedjele imenjuje predsjednika Koerbera gledajući rezultat pitanja. Ako je dakle istina, da se ni gospoda ministri nemogu složiti u tom kako da se uredi jezično pitanje, kud i kamo teže složiti će se sve stranke ili bar mu je dao kapelan.

Ministar-predsjednik vijeća marljivo sa predstavnicima većih stranaka carevinskog vijeća, da se s njima dogovori o izboru predsjedništva i o mogućnosti redovitog rada u carevinskom vijeću.

Ministarstvo vijeće sastaje se zadnjih dana vrlo često, da sustavi priestolni govor i da stvari nove preloga za državni sabor. Vinda bi htjeli priestolni govorom zadoljiti bar unjericke stranke carevinskog vijeća, jer svih nije i onako moguće zadoljiti. Oni se boji dugotrajne razprave o adresi, koju će slediti nakon priestolnog govora i u prigodom koje će svaka stranka iztaknuti svoje težnje i želje.

Prije sastanka carevinskog vijeća razpravljati će ministar Koerber i sa onimi predstavnicima stranaka, koje nebjihu jošte na dogovor pozvane. U svemu da je pozvao Koerber oko šestdeset zastupnika, i to od svake stranke 5 do 6, s kojima će vječiti posebice o položaju. Ako je vjerovati glesilom skrajne njemačke lievice, to su članovi Štencereve stranke odbili ministrov poziv.

Iz Praga piše, da će češki zastupnik dr. Pacák već u prvoj sjednici staviti upit na vlasti radi popisa pučanstva u sjevernoj Českoj gdje su Niemci toj popisu krivotvorili. Slušna interpelacija trebati će da slavi hrvatsko-slovenski zastupnici radi sramotnog popisa pučanstva u Istri, Trstu, Goričkoj te u Koruškoj i Štajerskoj.

Glasilo čeških narodnih socijalista napisujeće već unapred vlasti ošturu obstrukciju, koju će oni tjerati osobito kad razprave tokozvanih državnih potreba, t. j. kod izbora delegacija, kod osnove o dozvoli novaka i kod pitanju o zajmu od 800 milijuna kruna. Svoju grožnju zaključuje glasilo tim, da njegovi jedinomisljenici poznaju samo jednu potrebu, a to je uzdržanje vlastitog sastanka, sve ostalo se njih netiči i netreba se njih ticati.

Poljskim listovom iz Beča, da vlasti nerazpravljaju sa predstavnicima stranaka toliko o izboru predsjedništva, koliko o radu programu novog carevinskog vijeća.

Bivši predsjednik carevinskog vijeća dr. Fuchs izjavio je nekum pouzdaniku, da se on nemada uspešnom die lovanju ni od novog državnog sabora. On misli, da kad i nebi Česi spričeli redovito die lovanje državnog sabora, da će to učiniti prvom prilikom Niemci radikalci. Predstojeeće za vrijedanje, da bi imalo trajati sve do Uskrsa, dakle oko sedam čedana.

Gleda držanje hrvatsko-slovenskih zastupnika na carevinskom vijeću vladaju u novinstvu razne minijera. Jedni zagovaraju nezpostavu bivše slovensko-narodno-krišćanske svezne, drugi že poseban hrvatsko-slovenski klub, koji bi imao po minijenu jednih posve samostalno postupati, dečim že drugi, da takov klub stupi u što, uži doticaj sa Mlađočesima. — Od uvijaynoga naših zastupnika očekujemo, da će se oni vezati najprije metju sobom, a zatim tražiti dobre i pouzdane saveznike najprije, među slavenuskim hrvaćem.

Na sastanku rječkih Hrvata, kod njihovog vodje, odvjetnika Baraća, bježi zaključeno, da Hrvati nemaju ni ovaj, put sudjelovati, kod predstojecih izbora za gradsko zastupstvo. Da islju kužemo, nema bilo bi milije, da već jednom i naša

braća na Rječi započnu izbornu borbu, nu oni su u sadašnju težke razloge proti takvoj borbi i mi neimamo prava, da se u njihovе poslove pritimo.

Crna Gora. Sa Cetinju pišu bečkim listovom, da su nastale na knezevskom dvoru značne promjene, odkad je knez Nikola postao kraljevska Visost. I materijalno stanje dvora i zemlje, da se je od tada poboljšalo, nu zadovoljstva da neima pravog ni na dvoru ni medju narodom. Priestolonaslednik knežević Danilo, da neživa više prijašnje ljubavi sroga naroda. Mjesto njega da više vole Crnogorce mladnjeg mu brala knežević Mirka.

Srbija. Iz Biograd-a dolazi vest, da narod nije zadovoljan ni priestolnim govorom, kojim bivaše skupština otvorena, ni adresom, kojom je skupština odgovorila na priestolni govor. Narod da neodobrava toga, što neima u priestolnom govoru ni spomena o dobrili odažaji, sa Crnom Gorom. Narod da je ogrećen i radi toga, što je ista skupština još nedavno slavila Milana kano spasišta i oslobođitelja, dočinu suda, onako s njim postupa. Duš Milanov da lebdi još uvek nad Srbijom, i on da neće biti iz kraljevine protjeran neštimi govoru nego dobrimi dijeli.

Rusija. Svi ruski ministri, koji su boravili u Livadiji radi težke bolesti cara Nikole vratile se u Petrograd, nu povratak carskog para u priestolnicu odgodjen je na neizvjetno vrijeme. Novine pišu, da su liečnici savjetovali carskom paru, da ostane i nadalje u Livadiji radi influenze, koja vlasti u Petrogradu i koja bi bila pogibeljna za zdravlje careva i za caricu, koja se nalazi u blagoslovljenoj stranju.

Njemačka. Članovi pruske zastupničke kuće, da su vrlo nezadovoljni, što nebijaju upravom pozvani k jubilarnim svečnostima. Car Vilim nalazi se u Englezkoj, kamo je bio pošto u posjetu svojoj težko bolestnoj babi, netom preminuloj kraljici Viktoriji.

Egizija. Dne 22. t. m. preminula je engleska kraljica Viktorija, zapustila je englesku kraljicu Viktoriju, zapustila je ovaj svjet a da nije vidjela konačne pojedbe engleskih čeka u južnoj Africi. Nju je naslijedio na priestolu stariji sin pod imenom Eduard VII. Njemu je već sada čak 60 godina.

P. R. gg. predplatnicima!

Prosljeđujemo i danas prilagati p. R. gg. predplatnicima posebne liste sa oznakom zaostale predplate, koju neka izvole u roku od petnaest dana uplatiti. Tko po izmaku tog reka ne namiri duga, obustavljamo mu list, a predplatu utjerati ćemo drugim putem, koji neće biti svakomu mje.

Toliko neka si zapamte svi oni, koji danas doče zeleni listić, te oni koji će ga do koji dan dobiti, ako međutim nisu već priposlali predplatu.

UPRAVA.

Brzojav „Naše Slog“:

U Puli, dne 25. januara:

Veliki ples Čitaonice u Puli biti će sutra večer. Zanimanje za taj ples je veliko, jer su razprodane skoro sve lože. Tko želi kupiti ložu, neka se požuri na dobu!

Mještine:

Popis pučanstva u puljskoj občini ovršili su občinski županići, bježavši tako i po drugim občinama, gdje se občine i vredre talijanski. Hiljade naših ljudi je

upisano za Talijane, o čemu se je uvjedao već osvjeđeno povjerenstvo c. k. kotskog poglavarskoga, koje posluje ove dane po okolicu. Upozorujemo ovim sve naše, neku komisiju, kotarske oblasti otvoreno izjave, kojim jezikom govore. Čujemo, da je ista komisija ustanovala nebroj slučajeva, gdje su naši upisani bili za Talijane.

Pokrajinske :

Imenovanje. Ministar bogoslovja i nastave imenovao privremenoga učitelja na c. k. nautičkoj školi u Malom Selu g. Alberta Gilberta-a privim učiteljem na istoj školi.

Člavninski glasovi za Bartoli. Iz Voloskoga pišu nam, da se je tamo pokazalo opet jednom u pravom svjetlu c. k. činovničtu prigodom izbora zastupnika Bartoli-u u izborničtu grada. Hrvatska stranka pošla je na izbor premda je znala, da u tom izborničtu nemogu Hrvati istre predobili. Za hrvatskoga kandidata g. dra. Zuccona glasovalo je 59 gradjana, dočim je dobio talijanski kandidat 28 glasova. Talijanici i činovnici glasovali su po nalogu Stoglava.

God. 1897. dobio je tadašnji naš kandidat na Voloskom 27 glasova a sada preko dvostruko, što je znak, da i onđe ljepe napredujemo. U činovničke glasove, koji su pali za talijanskoga kandidata valja ubrojiti i nekdanjega Hrvata, c. k. bilježnika Puovića, rođom iz Dalmacije. Slava mu!

Dvorskom savjetniku g. Zimmermanu do znanja. Iz Voloskoga pišu nam, da je sluga c. k. geometre na Voloskom kao biesan vikao prigodom izbora dne 3. i 9. t. m. : „*Eviva l'Istria italiana!*“ G. geometar znade za te izazivajuće i pogrdne užlike svoga sluge, pa ipak nije proti njemu ništa poduzeo. G. geometar znade iz statistike, da Istra po narodnosti nije talijanska, niti još hvala Bogu pod Italijom, što valjda želi, da bude čim prije njegov sluga, koga bi morao podučiti, da on jede c. k. kruh. Svoga ugrijanoga slugu morao bi nuditi uputiti, da neizazivljive mirene gradjane, koji nežele doći pod Italiju, ako nije njeni dobro ovdje, među nami, neka se slobodno odseli u zemlju hiede i nevolje. To je dužan učiniti kao c. k. činovnik.

Odsudjeni Krstićevi. Dne 21. t. m. bijaše razprava pred c. k. žemaljskim sudom u Trstu, proti Krstićevima Mati Kučelu, Josipu Brajanu, Andriji Brajanu i Mati Kinkeli, koji su dne 28. oktobra kod Pavlova nečovječno iztukli našeg rodoljuba g. Frana Mavrića iz Rukavca. Odsudjeni bijahu Josip Brajan na 4 mjeseca tamnicu i jedan post svakog mjeseca i 222 kruna odštete gštevenom; Mate Kučel dobio je 4 godine zatvora, ostali oslobođeni. Vise drugi put.

Zemljak i prijatelj Krstićevi c. k. bilježnik Puov je izviesio je na dan izbora zastupnika za V. kuriju na Voloskom, posto je dozvano, da ju izabran Bennati — zastava na prozoru. To isto učinio je i dne 9. t. m. kćid je dozvano, da je izabran Rizzi u izvanjskih običinali zapadne Istru. Mi se nečudimo c. k. bilježniku Puoviću, što slavi na taj način slijevarske pobjede istarske „Sinjorije“, jer kao prijatelj i drug plaćenik Krstićevi ugozože način. Nučimo se ustrpljivosti i nemaru opštlosti, koje trpe, da se na taj način izazivlje naše pučanstvo. Što bi učinile primjerice oblasti, kad bi rečeno u Kopru ili Piranu, da Hrvati ili Slovenci izviesio zastavu u kojoj hrvatske pobjede ili proslave. Zaista nebi ostala izviesena niti o časaku. Ono dakle što bi se Hrvati ili Slovenci zabranili u Kopru ili Piranu, nezbrinjuje se talijanska na Voloskom. Gdje je tu prava, gdje li jednaka mjeru?

Birov Rinaldinini kandidati talijanske radikalne stranke. Mnogomuže se stalno činiti nevjerojatnim da je moglo biti umirovljeni c. k. namjestnik, lejni savjetnik, Nigg, Veličansky, i novo-

pečeni baron Rinaldinini kandidatom najradikaljnije talijanske stranke u Trstu. Ipak je tomu tako! Njega je u istinu kandidirala ta stranka u trgovacko-obrtničkoj komori u Trstu. To je doista značajno, zar ne? Negdje početkom mjeseca decembra 1900. donio je tršćanski list „Avanti“ vest, da će u predstojećim izbori za carevinsko viće kandidirati bivši namjestnik baron Rinaldini. Ovaj je slijedećeg dana u redentiskom „Pice o lo“ izjavio, da nešto u nikakvom savezu sa redentistom listom i da od njega neprima kandidaturu. G. baron nije izjavio, da nekani kandidirati, već samo, da od redenog lista neprima kandidaturu. List „Avanti“ je jedini talijanski list u Trstu, koji zastupa austrijsku misao i koji pojava talijansku redenturu. Nu, g. baron Rinaldini neće, da prima od njega kandidaturu, neće, da izpravi u njemu onu vest, već se učiće glasila tršćanske izbende.

Odmah tada palo je u oči, što g. baron izpravlja vest patriotskog lista u redentiskom listu, i što nekuže, da neće kandidirati, već samo to, da neprima kandidaturu od spomenutog lista. On je dakle već tada imao nakanu, kandidirati. I tako bijaše.

Dne 14. t. m. bivala je trgovacko-obrtnička komora u Trstu svoga zastupnika. Znalo se je unaprijed, da je najavio svoju kandidaturu u tom izborničtu bivši zastupnik i veleposjednik Basevi. Njega su kandidirali austrijski misleći članovi rečene komore. U svemu glasovalo je nešto preko 30 članove rečene komore. Od tih dobio je kandidat Basevi 16 glasova a kandidat talijansko-radikalnih članova baron Rinaldini 13 glasova. Nešto glasova dobili su drugi članovi komore i nekoje glasovnice bijahu čiste. Još do nedavna bijahu svi članovi trgovacko-obrtničke komore konservativni Talijani i po koji Slaven. Mačo po malo urivavaju se u tu komoru radikalni Talijani i danas imade ih skoro polovica. Ovi radikalci doli su svoje glasove baronu Rinaldini-u proti konservativnom Talijanu Basevi-u. Bivši c. k. namjestnik za Primorje i tajni savjetnik Nigg. Veličanstvo dobio je dokle glasove one stranke u Trstu, koja imade svoje ideale izvan granica naše monarhije i koje članovi su još nedavno pozdravili s voga kralja u Rimu!!

G. baron Rinaldini morao se pokazati vrlo zasluznim za tu stranku, kad se ona nežaca njega, c. k. umir. namjestnika, javno kandidirati. On je doduze u novije vrijeme podario veću svolu nove talijanskog društva „Lega Nazionale“ na se je dapače brišao iz jedinog talijansko-patriotskog društva „Austria“, te pristupio ultra-radikalnom talijanskom društvu „Filo-dramatici“, nu to samo nebi mu još dođa prava, da muže postali kandidatul ultra-radikalne stranke u Trstu. Tuj je moralno biti jošto nešto po sredi, on mora da imade mnogo većih zasluga za skrajno-radikalnu talijansku stranku u Trstu, kad ju je obvezao, da ga kandidira u rečenoj komori. I doista imade on ne samo u Trstu, nego u čitavom primorju neprocjenljivih zasluga za onu stranku, čemu nam je svjedok vladajući sustav u Primorju i bleduo, da zdužno stanje Hrvati i Slovenaca ovih tri pokrajina. Irredentska stranka vraća dakle g. baronu samo milo za drago.

Službena, suknja pokriva talijansku gotolotiju. Primorska vlada u Trstu imade dva lista, kojima se služi za službene i poluslužbene vještice, oglise, izjave, pričenja itd. Strogo službeni list jest bivši „Osservatore Triestino“. A poluslužbeni njemačka šeptrika „Triester Tagblatt“ sa prilogom „Triester Zeitung“ što izlazi danomice poslije podne. Tim su debro postuženi u jezikovnom pogledu Talijani. Primorja i ona sačica naseljenih Nemaca, dočim većina stanovništva, Hrvati i Slovenci moraju da

zaduži talijanski ili njemački, ako hoće razvjeti, što im je činiti. Nu oružnika nebijaše ni drugog ni trećeg dana. Dne 4. t. m. dosao je Vilenik opet u Poreč pitati oružnike za pomoć i za razlog, iz kojeg nisu došli u Vilenike. Ovi mu odgovorile, da nisu mogli doći radi izbora. Tada ih zamoli, da idu bar sada na lice mjesta, nu ni te molbe nebjedoše mu uslušati.

Sironi Vilenik, žalostan i srdit podje katarskom poglavarnstru, da se na oružnike potuži. Pozvan bijaše stražmeistar, koji je Vileniku predbacio, da zašto ih je pošao tužiti. Jedva tada dodješe oružnici na lice mjesta, ali već prekasno. Da su dosli odmah sa oštećenim na lice mjesta, bi se bilo moglo krmke naći, jer je Vilenik slijedećeg dana našao nedaleko selo crkva jednog krnka. Siroti Vileniku priškociši su ponešto na pomoć susedi i znanec iz susjednih sel, a mi ga ovim preporučamo milosrdju naših čitatelja.

Iz Dobrinja pišu nam 20. t. m. : Naš velevredni g. župe-upravilec g. Ivan Trinajstić, brat gg. dra. Mata i Dinka Trinajstića imenovan je ovih dana dobrinjskim župnikom, čemu se svr od sreće veseli. Kroz tri godine svoga boravka med nama kao župe-upravitelj, stekao je ljubav i poštovanje svih dobroispunjelih, a sad će eto postati našim stalnim dužobrižnjikom i občinom, pak neka ga Svečinji u tom svojstvu na dugo i dugo pozivi na duževnu i materijalnu korist poverenog mu slada! Svečana inštalacija biti će dne 10. februara t. g.

Otvorena služba. C. k. kot. sud u Labini razpisuje natečaj na mjesto poslužnika kod onoga suda. Molbe poslati je do 28. februara okružnoumu sudu u Rovinj. Očekujemo, da će sl. predsjedničtvu podijeliti to mjesto osobni, koja je podpunoma vješta hrvatskom ili slovenskom jeziku.

Zabava u Opatiji. Sto ju je druživo „Lover“ priredilo u „Zorin - Domu“ dne 19. t. m. izpala je upravo krasno. Lječilišna glazba igrala je pod vodstvom samoga kapelnika g. Friseka. Pjevački zbor, uzroten jedva prije dva mjeseca, pjevao je pod ravnateljem svoga učitelja gospodina Gervaisa. Njime uvežbad pjevao je i quartet Frida Frisek, najmlađa češka kapelnika, po prilici 12-godišnja djevojčica, pjevala je uz pratnju glazbe pjesmu „Krasni Sarafan“ ruski, „Domovini i ljubi“ hrvatski, i kao dodatak na aplauz „Kde domov mój“ češki. Gospodjica Laura Binder odigrala je na citrali jedan komad sama, a drugi zajedno sa gospodjicom Meilhofer i sa gospodom Gervais i Anunom Justi. Član lječilišne glazbe, g. Brož, odigrao je nekoliko komada na guslju. Svi ukupno pjevačice i pjevači, igračice i igrači, odigrali su i odigrali krasno, divne svoje uloge, te običanstvo upravo oluševili. Nećemo se pak stalno nikomu zamjeriti, ako rečemo, da je k oduševljenju najviše doprinijela mlada djevojčica Frisek i g. Brož. Vrhunac odigravanja patriotskoga opazio si na svrsi rasporeda, kad je pjevački zbor poslije programa odigradio „Liepa naša domovina“. Na prve zvukove te pjesme, kao na zapovijed, ustale su sve gospodice i gospodice, dočim su gospoda u punoj dvorani već prije stojala. Osim pojedinih pjevača i pjevačica, igrača i igračica, bili su bureo aktramirani gg. kapelnik Frisek i pjevodjvodica Gervais, koji su si toli truda dati, da zabava čim iješe uspije. Iza pjevanja iigranja plesalo se do 5. ure jutro.

Zabava u hrvatskoj čitaonici u Mihotići. Ženska podružnica družbe sv. Cirila i Metoda za Istru i Mihotić pripređuje u nedjelju dne 27. t. m. večeruju zabavu sa šalogramom, pjevanjem i plesom. Program je bogat i biran. Početak u 7^h, sati na večer. Ulaznina za osobu 1 kruna. Darovi se primaju sa zahvalnošću. Postoje svih ove zabave vrlo plenjenia, očekujemo od domaćih i susjednih rodoljuba, da će dne 27. t. m. mnogobrojno posjetiti, na zabavu one vrlo radine i zaštujuće podružnice.

Iz Poreča nam pišu 20. t. m. : U susjednjem selu Vileniku ukrali su dne 2. t. m. eke pet noći neponaziti tati 3 krunu u vrijednosti od 340 K. Oštećenik je česlit naš seljak Grgo Vilenik. Taj sironi skočio je iste noći u 2 sati u jutro u Poreč te privjati svoju nesreću ovješnjim oružnikom, zamoliv ih pomoći. Ovi mu odgovorile, da će doći po danu na lice mjesta

Novi odbor „Bratimstva“ na Voloskom. Od tamo pišu nam, da bijuju izabranu na zadnjoj glavnoj skupštini družtvu „Bratimstvo“, obdržavanoj dne 29. decembra 1900 sliedeći članovi u novi odbor gg.: predsjednik dr. Niko Fabianić; tajnik dr. Ivan Poščić; blagajnik Viktor Tomićić. Iz izvještaja tajnika i blagajnika pročitanih na skupštini doznali su članovi, da družtvo „Bratimstvo“ u svakom obziru ljepe napreduje.

Doznali su nadalje gg. članovi na toj skupštini, da su domaći odlični rodoljubi odlučili na Voloskom sagraditi „Narodni dom“, što i mi iskrnjeni veseljemo pozdravljamo.

Dragučka podružnica družbe sv. Cirilla i Metoda obdržavati će svoju glavnu godišnju skupštinu u nedjelju dne 27. t. m. u mjestu Sovinjak u uz predstavu i ples. Početak točno u 5 sati poslije podne. Pozivlje se ovime sve rodoljube, da taj dan uzveličaju svojom prisutnošću.

Pokladne zabave ovog mesopusta. Odbor Čitaonice i Sokola odlučio je predstaviti još sliedeće zabave:

Dne 2. februara Veliki ples Sokola,

9. Damski ples Čitaonice,
16. „Proljetni čar“, ljetno kostimirani ples Čitaonice,
19. Maškarada Sokola.

Dakle veselo! Mladići i djevojke podbrusite pete, dok je vrieme, jer kasnije valja pokoru činiti!

Primanje i prilobčujemo bez odgovornosti uređeničtvu sliedeće „Obavijest“: U našoj občini i okolnim mjestima a pronose neki zlodusi glas među narod, da sam se dao podkupiti od Talijana, i da sam se njima prodao, iznevjeriv naš narodni barjak.

Na takovu podlu klevetu, ja se nebi pun prezira, niti osvrno, da mi nije radi kafanarskoga naroda, koji, i onako potišten i potlačen, da se kleveti ne suprotstavljam još bi i jače klonio.

Očitujuem dakle ovim svima i svakomu, da je glas o mom podkupljenju lažan i izmišljen: turen u narod da prijatelji i sumišljenici izgubu vjeru, koja nas je držala, da se usadi pogubna klica nepovjerenja i sumnje, koja bi nam još najgori, smrtni udarac zadala.

Jos god. 1885. vrag je pleo mrežu, kao okolo drugih, tako i okolo mene. Siromah, ali pošten, znao sam ju raztegrati, misam se u nju upleo. Sin poštenu otele i matere, podkrepljen naukom nezaboravnog Andrije Benigara, ostati ču pošten i vjern narodnjak, privrženik naše ptičke hrvatske stranke dok mi ne stave pest zemlje na mrtvu glavu.

A crniteljem moga postroja, poručujem ovim javno, da ču svakoga onoga, za kojeg budem čuo, da me nepoštenjem potvara, predati u ruke pravice, neka mu sudi.

Vi pak braćo Kafanari, koji ste ostali vjeruj majčinom mišku, držite se u narodnom duhu. Biti će još izbora i borbe, pa se nećemo dati za nos pejčija sa ugovaranjem kompromisa, kako smo žaliove ovaj put!

Kafanar početkom januara 1901.

Ante Mišan.

Listnica uredničtva i uprave.

M. J. Višnjan. Za drugo polugodište god. 1900., dugnjete K. 3.

Plovitbeni red.

Ugarsko-hrvatsko par. družvo.

Pruga Rieka-Trst.

Putovanje		Povratak	
Dol.	Odl.	Dan.	Dol.
7-45	7-45	Rieka	8-30
8-15	8-20	Opatija	2-35
8-45	8-55	Lovran	2-10
9-20	9-25	Mošćenico	1-35
10-10	10-25	Berseč	1-05
11-15	11-50	Rabac	12-05
12-00	12-40	Cres	10-10
12-30	12-40	Pula	10-35
1-30	—	Ned. E.	2-34
6-30	6-40	Fazana	1-50
8-10	8-20	Rovinj	11-50
9-40	10-	Poreč	10-10
12-20	12-40	Piran	7-20
2-	—	Trst	6-

Pruga Rieka-Pula.

7-30	7-40	Rieka	9-20
7-55	8-05	Opatija	2-40
8-35	8-45	Lovran	2-15
9-35	9-45	Mošćenico	1-35
9-55	10-05	Berseč	1-10
10-10	10-25	Rabac	12-15
11-20	11-50	Cres	10-30
3-30	—	Pula	6-30

Pruga Rieka-Lošinj.

8-	9-	Rieka	9-20
8-30	8-40	Opatija	1-55
8-55	9-05	Lovran	1-30
9-35	9-45	Mošćenico	1-35
9-55	10-05	Berseč	1-10
10-10	10-25	Rabac	12-15
11-20	11-50	Cres	10-30
3-30	—	Pula	6-30

Pruga Rieka-Krk.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-05	Opatija	1-55
9-35	9-45	Mošćenico	1-35
9-55	10-05	Berseč	1-10
10-10	10-25	Rabac	12-15
11-20	11-50	Cres	10-30
3-30	—	Pula	6-30

Brza pruga Rieka-Opatija-Pula.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Opatija	8-10
9-35	9-45	Pula	7-20
9-55	10-05	Glavotok	6-30
10-10	10-25	Mernig	5-40
11-20	11-50	Krk	5-

Brza pruga Rieka-Opatija-Lošinj.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Opatija	8-15
9-35	9-45	Pula	8-30
9-55	10-05	Lošinj	4-
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Opatija-i natrag.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Opatija	8-15
9-35	9-45	Pula	8-30
9-55	10-05	Lošinj	4-
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Optija-Pula.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Optija	8-15
9-35	9-45	Pula	8-30
9-55	10-05	—	—

Pruga Rieka-Optija-Lošinj.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Optija	8-15
9-35	9-45	Pula	8-30
9-55	10-05	Lošinj	4-
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Optija-i natrag.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Optija	8-15
9-35	9-45	Pula	8-30
9-55	10-05	Lošinj	4-
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Korčula.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Korčula.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Rieka-Korčula.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Rovinj-Trst.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Rovinj-Trst.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Rovinj-Trst.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Pula-Trst.

8-30	9-	Rieka	9-20
8-55	9-15	Izola ("P.")	1-15
9-35	9-45	Piran	2-45
9-55	10-05	Korčula	3-30
10-10	10-25	—	—

Pruga Pula-Trst.